

Bruselj, 28. maj 2018
(OR. en)

9288/18

COPS 171
CIVCOM 89
CFSP/PESC 475
CSDP/PSDC 271
RELEX 451
JAI 493

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	28. maj 2018
Prejemnik:	delegacije

Št. predh. dok.:	9032/18 COPS 160 CIVCOM 83 CFSP/PESC 453 CSDP/PSDC 262 RELEX 423 JAI 433
------------------	---

Zadeva:	Sklepi Sveta o krepitvi civilnih vidikov SVOP – sklepi Sveta z dne 28. maja 2018
---------	---

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o krepitvi civilnih vidikov SVOP, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel na seji 28. maja 2018.

**SKLEPI SVETA O
KREPITVI CIVILNIH VIDIKOV SVOP**

1. Civilni vidiki skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) dajejo vlogi, ki jo ima EU v svetu pri zagotavljanju mednarodnega miru in varnosti, edinstveno dodano vrednost. Te vidike bi morali na podlagi petnajstletnih izkušenj okrepiti, pri čemer bi morali upoštevati zaskrbljujoče spremembe, ki so v zadnjih letih doletele strateško okolje EU, tudi nastajanje in zaostrovanje konfliktov v okolici Evropske unije ter vztrajno nestabilnost in nadnacionalne grožnje. Začenši letos je treba v zvezi s tem storiti kvalitativen in kvantitativen preskok, kar zadeva civilne vidike SVOP, da bi utrdili vlogo EU kot globalne akterke pri civilnem kriznem upravljanju. Okrepitev civilnih vidikov SVOP je temeljni element skupnega pristopa EU, ki se v okviru prizadevanj za uresničevanje svoje globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko celostno poslužuje tudi drugih instrumentov, ki jih ima na voljo.
2. Za takšen preskok sta potrebna jasno opredeljena vloga civilnih vidikov SVOP, ki bo usmerjena v dolgotrajne prednostne naloge in pri kateri se bo k trenutnim in novim izzivom pristopalo prožno, modularno in stopnjevano, ter učinkovito financiranje misij. Svet poudarja, da v Feiri zastavljene prednostne naloge, tj. okrepitev policije, močnejša pravna država in utrditev civilne uprave na krhkih in konfliktnih območjih, še vedno tvorijo glavnino funkcij civilnih vidikov SVOP. Obenem poudarja pomembnost reforme varnostnega sektorja in nalog spremljanja ter možnost, da se pod skupno dogovorjenimi pogoji napotijo misije v okviru SVOP, ki imajo izvršilni ali delno izvršilni mandat. Izpostavlja, da mora država gostiteljica izkazovati podporo in prevzemati odgovornost, da bi zagotovili dejanske in trajne rezultate, s tem pa znatno prispevali k odpornosti in varnosti partnerskih držav. Poudarja, da gre pri civilnih vidikih SVOP za odziv na specifične situacije, pri čemer so izhodišče prednostne naloge EU na področju zunanjega delovanja ter ocena o potrebah in zahtevah države gostiteljice. To odzivanje poteka skladno in skupaj z zadevnimi instrumenti EU ter dejavnostmi držav članic EU in drugih mednarodnih partnerjev v okviru celostnega pristopa.

3. Svet opaža, da pridejo civilni vidiki SVOP v poštev v vseh fazah konflikta, zlasti v fazi stabilizacije in preprečevanja. Poudarja pomen okrepljenega usklajevanja med misijami v okviru SVOP in drugimi zadevnimi instrumenti v sklopu zunanjega delovanja EU v različnih fazah konflikta. Priznava, da bo delovanje, ki bo zajemalo vse faze konflikta, prineslo različne izzive za civilne vidike SVOP. Svet priznava vrednost, ki je neločljivo povezana s krepitvijo zmogljivosti, in vlogo SVOP, ki lokalnim akterjem in vladam pomaga pri umirjanju razmer in vzpostavljanju političnega okolja, ki naj bi pripomoglo h krepitvi zmogljivosti.

V tem kontekstu Svet ponavlja, da so civilni vidiki SVOP pomemben zunanji instrument širšega odzivanja EU, ki med drugim prispeva k reševanju varnostnih izzivov, tudi tistih, ki so povezani z neregularnimi migracijami, hibridnimi grožnjami, kibernetko varnostjo, terorizmom in radikalizacijo, organiziranim kriminalom, upravljanjem meja ter pomorsko varnostjo, obenem pa preprečuje in zatira nasilni ekstremizem, tudi ob upoštevanju potrebe po ohranitvi in varstvu kulturne dediščine. Poudarja, da se reševanje takšnih izzivov v sklopu civilnih vidikov SVOP vrši ob prepletanju notranje in zunanje razsežnosti, po potrebi v sodelovanju z akterji na področju PNZ.

4. Svet v zvezi s tem, ob opozarjanju na sklepe, ki jih je sprejel novembra 2017, potrjuje konceptualni dokument, ki ga je predstavila visoka predstavica, kot podlago za krepitev civilnih vidikov SVOP in nadaljevanje tovrstnih prizadevanj. Strinja se, da lahko civilni vidiki SVOP pripomorejo k uresničitvi petih strateških prednostnih nalog iz globalne strategije EU, ki so: varnost Unije, odpornost držav in družb v sosedstvu in na okoliških območjih, celostni pristop k reševanju konfliktov in kriz, kooperativne regionalne ureditve in globalno upravljanje, primerno za 21. stoletje. Ponavlja, da civilni vidiki SVOP bistveno prispevajo k uresničevanju ravni ambicij EU in treh tozadevnih strateških prednostnih nalog, ki izhajajo iz globalne strategije na področju varnosti in obrambe in o katerih se je Svet dogovoril novembra 2016, pri čemer gre za naslednje strateške naloge: odzivanje na zunanje konflikte in krize, krepitev zmogljivosti partnerjev ter zaščita Unije in njenih državljanov, skladno z nalogami SVOP, določenimi v Pogodbi.

5. Glede na navedeno Svet podpira bistvene ideje in raven ambicij iz konceptualnega dokumenta, zlasti pa poziva k operacionalizaciji prenovljenega strateškega pristopa k civilnim vidikom SVOP, da bi:

a. povečali učinkovitost civilnih vidikov SVOP s:

- krepitvijo in pospešitvijo načrtovanja SVOP prek ustreznih struktur odločanja ter enostavnejših in hitrejših postopkov, pod političnim nadzorom in strateškim vodstvom Političnega in varnostnega odbora v skladu s členom 38 PEU, zato da se določijo specifične naloge civilnih misij v okviru SVOP v dani situaciji;
- utemeljitvijo takšnega načrtovanja s skupno analizo konfliktov na ravni EU, običajno prek političnega okvira za pristop h krizam kot ključnega tozadevnega instrumenta;
- vključitvijo, če je potrebno, regionalnega pristopa v fazo načrtovanja, s čimer bi zagotovili, da bi bili cilji misije čim bolj usklajeni s cilji, določenimi v regionalnih strategijah EU v zvezi z zadevno državo gostiteljico;
- oblikovanjem, na tej podlagi, jasno opredeljenih mandatov, da se omogočijo bolj modularne in prilagodljive civilne misije v okviru SVOP znotraj področja uporabe členov 42 in 43 PEU, med drugim, če je potrebno, z oblikovanjem izvršilnih ali delno izvršilnih mandatov pod skupno dogovorjenimi pogoji;
- pripravo dokumentov o načrtovanju, v katerih bodo opredeljena referenčna merila za spremljanje napredka in na podlagi katerih se bodo lahko izvajali redni strateški pregledi, in sicer ob usklajevanju z drugimi ustreznimi instrumenti, programi in dejavnostmi EU;
- izboljšanjem kakovosti civilnih misij v okviru SVOP in povečanjem njihovega učinka, in sicer na podlagi pridobljenih izkušenj, v rezultate usmerjenega spremljanja in ocenjevanja ter najboljših praks in operativnih povratnih informacij z zvezi s strategijami za načrtovanje, izvajanje in tranzicijo;
- dodatno okrepitvijo odzivnosti civilnih misij v okviru SVOP, in sicer od boljšega spremljanja razmer, odločanja in načrtovanja pa tja do napotitve, opirajoč se na napredek, ki je že bil dosežen na tem področju;
- pregledom postopkov za zaposlovanje, ki se v ESZD uporabljajo za misije, ob tesnem usklajevanju z državami članicami in Komisijo;

- oblikovanjem dodatnih praktičnih ukrepov za pospeševanje povezanega evropskega pristopa, utemeljenega na civilno-vojaških sinergijah v okviru SVOP ter tesnem sodelovanju med Komisijo in akterji zunaj področja SZVP kot delu celostnega pristopa EU h konfliktom in krizam, da bi dosegli povezanost in usklajenost s širšim ukrepanjem EU, vključno z razvojnimi, stabilizacijskimi, humanitarnimi in političnimi vidiki;
 - nadaljnjim izboljšanjem usklajevanja ter prizadevanji za dopolnjevanje s tekočimi in načrtovanimi dejavnostmi EU, zlasti programi za razvojno sodelovanje, odzivanje na krize in stabilizacijo, med drugim z instrumentom za prispevanje k stabilnosti in miru. To vključuje usklajevanje strateškega načrtovanja misij v okviru SVOP in načrtovanja programov s strani akterjev EU v zgodnji fazi, da bi spodbudili sinhronizacijo z drugimi oblikami ukrepanja EU in nemoten prehod nanje ter s tem zagotovili neprekinjenost delovanja EU in njenega vpliva v zadevni državi ali na zadevnem območju, ali da bi ukrepanje prenesli na lokalne akterje oziroma druge mednarodne organizacije;
 - krepitev sinergij in dopolnjevanja med civilnimi in vojaškimi misijami v okviru SVOP, ki delujejo na istem območju operacij;
 - vključevanjem človekovih pravic in enakosti spolov v vse dejavnosti ter zagotavljanjem skladnosti z mednarodnim pravom, zlasti mednarodnim pravom človekovih pravic, begunskim in humanitarnim pravom, ob doslednem upoštevanju RVSZN 1325 o ženskah, miru in varnosti ter poznejših resolucij, ter z zagotavljanjem zaščite civilistov v vseh fazah načrtovanja in operativnih fazah misij;
 - stalnim izboljševanjem strateškega komuniciranja za povečanje vidnosti civilnih vidikov SVOP in njihovega prispevka k zagotavljanju varnosti;
- b. nadalje razvili učinkovitost civilnih vidikov SVOP za obravnavanje groženj in izzivov pri povezavi med notranjo in zunanjo varnostjo s:

- krepitvijo, kadar je to ustrezno, usklajenosti in sodelovanja med civilnimi vidiki SVOP in ukrepi, ki jih EU sprejema v okviru zunanje razsežnosti področja pravosodja in notranjih zadev, ter pri varnostnih vidikih razvojnih programov in sosedске politike, ob doslednem upoštevanju kompetenc in pravnih podlag vsakega instrumenta ter na podlagi ocene posameznega primera in povezanega načrtovanja vse od začetka;
- razmislekom o možnih načinih delovanja SVOP, opredeljenih v konceptualnem dokumentu, z namenom prihodnjega načrtovanja civilnih misij v okviru SVOP, ob tesnem posvetovanju z državami članicami;
- oblikovanjem boljših načinov usklajevanja – z državami članicami in na terenu – na ravni EU, upoštevajoč ustrezne postopke odločanja (tudi med relevantnimi sestavami Sveta in njegovimi pripravljalnimi telesi ter med načrtovalnimi strukturami akterjev na področju SVOP in tistih na področju PNZ), pa tudi pri naslednjih korakih v razvoju civilnih zmogljivosti;
- spodbujanjem sinergij med akterji s področij SVOP in PNZ na operativni ravni, da bi povečali izmenjavo informacij in s tem izboljšali spremljanje razmer, načrtovanje, napotitve in operativni učinek na terenu ter okrepili sodelovanje na področju usposabljanja in razvoja zmogljivosti. Po potrebi bi lahko organizirali posvetovanja z ustreznimi akterji s področja PNZ, vse od začetne faze civilne misije v okviru SVOP, začnši s političnim okvirom za pristop h krizam. Poleg tega bi lahko po potrebi vzpostavili dodatne ureditve, da bi v ustrezne misije v okviru SVOP vključili strokovnjake s področja PNZ;
- nadgrajevanjem tekočega dela, da bi spodbudili sodelovanje z agencijami in drugimi akterji na področju PNZ, kar zadeva zbiranje in izmenjavo informacij, če bi mandat misije in zadevna pravila o varstvu podatkov to dovoljevala;
- podrobno opredelitvijo zmogljivosti, ki jih civilni del SVOP potrebuje za ohranjanje učinkovitega odzivanja na prednostna področja, opredeljena v Feiri (policija, pravna država in civilna uprava), vključno z reformo varnostnega sektorja in spremljanjem, tudi da bi obravnavali zgoraj navedene varnostne izzive, ob opozarjanju na vse večjo potrebo po virih držav članic na tem področju.

6. Svet izpostavlja pomen intenzivnejšega sodelovanja z državami, ki gostijo misije v okviru SVOP, ter krepite partnerstev s partnerskimi državami in organizacijami. Sinergije in interakcije z ustreznimi mednarodnimi partnerskimi organizacijami, zlasti ZN, Natom, OVSE, AU in ASEAN, glede skupnih vprašanj politike in standardov bi morale biti vzajemno koristne in spodbujati splošno skladnost. Poleg tega Svet podpira nadaljnje sodelovanje s partnerskimi državami, da bi v okviru dogovorjenih postopkov prispevali k civilnim misijam v okviru SVOP.

Odzivnost

7. Svet pozdravlja dosežen napredek pri krepitev odzivnosti civilnih misij v okviru SVOP. S posebnim poudarkom na večstopenjskem pristopu, ki se izvaja na vključujoč način, izpostavlja:
- (a) da ključna zmogljivost odzivanja, ki jo sestavljajo okrepljena platforma za podporo misijam in viri, namenjeni obstoječim misijam, zdaj v celoti deluje;
 - (b) da je to ključno zmogljivost odzivanja mogoče dopolniti z viri za hitro napotitev in elementi načrtovanja iz držav članic, če je dogovorjeno, pa tudi s posebnimi ekipami – omejenimi glede na področje delovanja, velikost in čas – in večnacionalnimi sestavami, kot so evropske žandarske sile, v podporo prožnemu in modularnemu pristopu;
 - (c) da je ob spodbujanju močnejših sinergij pri logistični podpori misijam v okviru SVOP in nadgrajevanju že začetega dela, tudi glede platforme za podporo misijam, 26. aprila 2018 sprejel sklep o novem skladišču. Zmogljivost skladiščenja bo namenjena pridobivanju, skladiščenju, vzdrževanju in dopolnjevanju strateške zaloge ključne opreme in sredstev, potrebnih za hitro napotitev civilnih misij v okviru SVOP na katero koli območje delovanja operacije v 30 dnevih.

Nadaljnji koraki

8. Svet z zanimanjem pričakuje predstavitev – najpozneje poleti 2018 – načrta za razvoj civilnih zmogljivosti, ki bo pripravljen v tesnem sodelovanju z državami članicami, službami Komisije in akterji s področja PNZ (vključno z agencijami) in v katerem bodo upoštevane relevantne informacije vseh vpletenih strani. V njem bodo določeni nadaljnji koraki v razvoju civilnih zmogljivosti.

Upoštevajoč pristojnost držav članic za razvoj civilnih zmogljivosti, krepitev zmogljivosti in zagotavljanje strokovnega znanja za civilne misije v okviru SVOP, bi moral ta načrt:

- temeljiti na celoviti oceni potreb, vključno s potrebami na terenu;
- določati, katere kvantitativne in kvalitativne zmogljivosti je potrebno razviti, ob upoštevanju kompetenc, razpoložljivih v državah članicah, in predlagati vrsto ustreznih instrumentov, kot so usposabljanje in izobraževanje, organizacijski ukrepi in konkretne spodbude, tudi finančne, da bi se izboljšala razpoložljivost;
- vsebovati predloge o načinih za dodatno izboljšanje odzivnosti;
- bodočo Skupino EU za civilno usposabljanje prositi, naj opredeli skupne zahteve glede usposabljanja, upoštevajoč tudi usposabljanje pred napotitvijo in med samo misijo;
- vsebovati konkretne predloge, ki naj bi pripomogli k večji udeležbi nacionalnih strokovnjakov, ob upoštevanju različnih nacionalnih poklicnih poti, in izboljšali privlačnost misij v okviru SVOP za organe napotitelje;
- upoštevati področja, ki so v aktualnih misijah z vidika zaposlovanja problematična, ter enotni sklop virov, ki so na voljo za nacionalne namene, in operativne dejavnosti, ki jih izvajajo akterji s področja PNZ in druge relevantne mednarodne organizacije, obenem pa kar najbolj izkoristiti možne sinergije in zagotoviti usklajenost pri razvijanju civilnih zmogljivosti na ravni EU;
- preučiti možnosti znotraj proračuna SVOP ter možne sinergije z drugimi finančnimi instrumenti. Svet Komisijo tudi spodbuja, naj preuči morebitno dodatno financiranje v okviru svojega mandata in proračuna.

Za boljšo usklajenost med potrebami po zmogljivostih, prednostnimi nalogami EU in zmogljivostmi držav članic bi moral načrt za razvoj civilnih zmogljivosti predvideti postopek za pregled zmogljivosti, ki bi se moral začeti v letu 2019. Ta postopek pregleda bi moral biti povezan z razpravami in vizijami za proračun SVOP, da se omogoči bolj dolgoročno načrtovanje in določanje prednostnih nalog v državah članicah.

9. Kot nadgrajevanje tekočega dela Svet z zanimanjem pričakuje pakt o civilnih misijah v okviru SVOP, ki bo pripravljen najpozneje novembra 2018 in na podlagi katerega se bo začelo izvajanje obnovljenega strateškega pristopa, s čimer naj bi uresničili raven ambicioznosti, zastavljeno na podlagi globalne strategije EU. Ta pakt bi moral vsebovati politično zavezo držav članic za skupno angažiranost pri procesu razvoja zmogljivosti ter zavezo ESZD in Komisije, da bosta učinkovito uporabljali razpoložljive instrumente in vire, da bi tako prispevali k temu procesu. Lahko bi vseboval tudi ambicioznejše zaveze skupin držav članic za sodelovanje in izmenjavo najboljših praks, da bi se tako razvile specifične zmogljivosti na modularni podlagi. V pripravi na ta pakt Svet poziva visoko predstavnico, naj v sodelovanju s Komisijo in v posvetovanjih z državami članicami pripravi potrebne konkretne predloge za podporo operacionalizaciji prenovljenega strateškega pristopa, tudi zaradi spodbujanja tovrstnih skupinskih in modularnih zavez v paktu in ustvarjanja lažjih pogojev zanje. Ta proces bi lahko po potrebi podprli z razpravami na visoki ravni.
10. Svet visoko predstavnico poziva, naj v tesnem posvetovanju z državami članicami in sodelovanju s Komisijo nadaljuje tozadevno delo v okviru zadevnih okvirov ter v sklopu letnega poročanja o izvajanju globalne strategije poroča tudi o izvajanju okrepljenih civilnih vidikov SVOP.